

Sprawozdanie z działalności programowej Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w 2001 roku.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2000 r. Krakowski Oddział Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" realizował zadania państwowe zlecone przez Senat RP, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz tzw. zadania własne.

Zdecydowana większość zadań adresowana była do środowisk polskich na Wschodzie, w tym głównie do Polaków mieszkających na Ukrainie. W nieco mniejszym stopniu podczas realizacji zadań programowych uwzględniono potrzeby środowisk polskich z Litwy, Łotwy, Białorusi, Kazachstanu, Rosji, Mołdawii, Węgier, Rumunii, Czech, Słowacji a także Anglii, Stanów Zjednoczonych i Niemiec.

Specyfiką Oddziału, podyktowaną znakomitym zapleczem naukowym Krakowa, jest wielokierunkowa współpraca z organizacjami polskimi ze Wschodu w dziedzinie oświaty dla dorosłych i młodzieży oraz dokształcania zawodowego (tzw. staże zawodowe). W programie Oddziału uwzględniono również zadania o charakterze kulturalnym jak występy artystów polskich i polonijnych oraz wystawy w galerii Domu Polonii.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POLONIJNYMI I POLSKIMI

Spotkania polonijne z przedstawicielami i działaczami organizacji polskich ze Wschodu i Zachodu organizowane są przez cały rok w Domu Polonii i Biurze Oddziału. Spotkania te podyktowane są koniecznością stałych kontaktów służących wymianie doświadczeń, informacji oraz uzgodnień programowych.

Krakowski Oddział Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" zorganizował w 2001 roku kilkadziesiąt spotkań z działaczami polskimi z Ukrainy (16 osób), Rosji (7 osób), Litwy (2 osoby) i Szwecji (5 osób). Krakowski Dom Polonii gościł grupę dzieci z Druskiennik (Litwa), członków Klubu Seniora z Bukaresztu, 40 –to osobową grupę dzieci i młodzieży z parafii rzymsko – katolickiej w Dolinie na Ukrainie, grupę dzieci ze Stowarzyszenia „Polonia” w Mińsku oraz 15 uczniów szkoły polskiej w Amersham (Wielka Brytania).

Przedstawiciele Oddziału w ramach zagranicznych delegacji służbowych zwizytowali środowiska polskie na Litwie (Ejszyszki) i Łotwie (Ryga), Ukrainie (Kijów, Lwów, Żółkiew, Kamionka Buska, Truskawiec, Sambor, Żydaczów, Użgorod, Czerniowce, Kamieniec Podolski, Winnica, Dzierżyńsk, Łuck), w Rosji (Smoleńsk), w Austrii (Wiedeń), Mołdawii (Bielce, Kiszyniów), Wielkiej Brytanii (Londyn), Rumunii (Suczawa) i Kanadzie (Toronto).

II Zjazd Polonii Świata.

W roku sprawozdawczym miał miejsce II Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy z udziałem 351 osób, w tym 162 delegatów z 51 krajów ze wszystkich kontynentów oraz przedstawiciele nauki, kultury i dziennikarzy polonijnych. Zjazd trwał od 28 kwietnia do 3 maja i odbywał się w czterech miastach: Warszawie, Pułtusk, Krakowie i Częstochowie. W części krakowskiej zjazdu (2 maja) odbyło się: spotkanie z prezydentem Miasta Krakowa Andrzejem Gołasiem, msza św. w Katedrze na Wawelu koncelebrowana przez metropolitę krakowskiego ks. kardynała Franciszka Macharskiego, pielgrzymka uczestników zjazdu do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie – Łagiewnikach i uroczyste zakończenie obrad zjazdu wraz z ogłoszeniem jego uchwał w Teatrze im. J. Słowackiego.

Wieczorem na krakowskim Rynku odbył się uroczysty finał koncertu pt. „Do kraju tego....” z udziałem polonijnych zespołów folklorystycznych z Czech, Białorusi, Francji, Litwy, Ukrainy i Wielkiej Brytanii.

Krakowski Klub Studentów Polskich ze Wschodu.

Klub Studentów Polonijnych działający przy Oddziale Krakowskim od pięciu lat zrzesza ponad sto osób polskiego pochodzenia studiujących na krakowskich uczelniach. Członkowie klubu pochodzą z Rosji, Ukrainy, Kazachstanu, Litwy, Łotwy oraz Mołdawii. Celem Klubu jest pomoc w organizacji zadań programowych Oddziału oraz spotkania adaptacyjne i integracyjne ze studentami polonijnymi rozpoczynającymi studia w Krakowie. Służą temu wspólne wyjścia do teatru, wycieczki oraz spotkania andrzejkowe i opłatkowe.

W roku sprawozdawczym przedstawiciele Klubu uczestniczyli w ogólnopolskiej konferencji pod hasłem „Student polonijny – Polak czy obcokrajowiec”, która miała miejsce w Łodzi w dniach od 11 do 13 maja.

PROGRAM OŚWIATOWY DLA MŁODZIEŻY

Kurs przygotowawczy na studia dla młodzieży maturalnej z Ukrainy.

Dwutygodniowy kurs, w którym uczestniczyła 60 osobowa grupa maturzystów z terenu całej Ukrainy trwał od 2 do 13 stycznia. Jego założeniem było wyrównanie dysproporcji w poziomie wiedzy oraz zapoznanie młodzieży z wymogami stawianymi osobom zamierzającym studiować w Polsce. Zajęcia odbywały się w trzech grupach: humanistycznej, matematyczno – fizycznej i biologiczno – chemicznej.

Warsztaty języka polskiego dla studentów filologii polskiej z Ukrainy i Rosji.

Warsztaty adresowane są do studentów polskiego pochodzenia studiujących w swoim kraju filologię polską lub inny kierunek humanistyczny połączony z lektoratem języka polskiego. W warsztatach trwających od 4 do 17 lutego uczestniczyła 33 osobowa grupa studentów następujących uczelni: Instytutu Pedagogicznego w Drohobyczu, Akademii Ostrogskiej, Uniwersytetu Przykarpackiego w Stanisławowie, Akademii Kijowsko – Mohylańskiej i Uniwersytetu im. M. Łomonosowa w Moskwie. W programie warsztatów znalazły się zajęcia z jęz. polskiego, dziejów Krakowa oraz z historii Polski współczesnej.

Współpraca z polskimi studentami i organizacjami studenckimi ze Wschodu.

W ramach zadania Oddział Krakowski sfinansował siedmiu studentom należącym do Związku Polaków na Kaukaskich Wodach Mineralnych udział we Franciszkańskich Spotkaniach Młodych organizowanych corocznie przez duszpasterstwo akademickie w Krakowie. Uczestnicy FSM spotykają się w Kalwarii Pałacowskiej i Krakowie skąd wyruszają następnie w pieszej pielgrzymce do Częstochowy (27.VII – 15.VIII).

Oddział umożliwił także grupie studentów ze Związku Młodzieży Polskiej na Łotwie i Towarzystwa Młodzieży Polskiej na Białorusi nawiązanie bezpośrednich kontaktów z działaczami NZS Uniwersytetu Jagiellońskiego (28.XI – 1.XII).

Szkoła Letnia Stowarzyszenia Wspólnota Polska dla studentów polskiego pochodzenia studiujących w kraju zamieszkania. W programie kursu zaplanowano wykłady na temat kultury i historii Polski, ciekawe wycieczki krajoznawcze (Pieniny, Częstochowa, Wieliczka) oraz spotkania integracyjne służące nawiązaniu współpracy pomiędzy polskimi organizacjami studenckimi w różnych krajach. W tegorocznej Szkole Letniej trwającej od 1 do 14 lipca uczestniczyły 33 osoby z Estonii, Białorusi, Ukrainy, Łotwy, Mołdawii, Litwy i Rosji.

Szkoła Letnia Stowarzyszenia dla młodzieży ze Wschodu i Zachodu (w dniach od 5 do 18 sierpnia) adresowana jest do młodzieży ze średnią znajomością języka polskiego, w wieku 16-18 lat. Uczestnicy szkoły rekrutowali się z Węgier, Litwy, Łotwy, Białorusi, Ukrainy,

Jugosławii, Rosji, Macedonii, Francji, Bułgarii, Słowacji i USA (w sumie 35 osób). Zajęcia językowe (5 godzin dziennie) odbywały się do południa. Popołudnia oraz soboty i niedziele zarezerwowane zostały na zwiedzanie Krakowa i okolic. Przy okazji zwiedzania muzeów i zabytków młodzież zapoznawała się z kulturą i historią Polski. Integracyjna formuła obozu służyła doskonaleniu języka polskiego nie tylko na zajęciach, ale również w życiu codziennym.

Śródroczne pobyty uczniów szkół lub klas polskich z zagranicy w szkołach krakowskich i na Podhalu.

Pobyty śródroczne mają na celu pogłębienie znajomości języka polskiego oraz zapoznanie się z osiągnięciami polskiej historii i kultury. Codzienny kontakt z polskimi rówieśnikami w czasie zajęć szkolnych i poza nimi stwarza możliwość doskonalenia języka polskiego w praktyce. Pobytom uczniów w Polsce towarzyszy program kulturalny i krajoznawczy.

W 2001 roku w ramach pobytów śródrocznych Oddział Krakowski zorganizował:

- ✓ przyjazd dwóch drużyn (32 osoby) piłki ręcznej z TG „Sokół” w Ejszyszkach (Litwa) na Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej w Krakowie (5 – 8. IV) organizowany przez szkołę sportową nr 91 oraz dofinansował rewizytę uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 91 w Krakowie, którzy w dniach 27.IX – 1.X odwiedzili szkołę polską w Ejszyszkach;
- ✓ pobyt 22 uczniów ze szkoły polskiej w Płacieniszkach (Litwa) w szkole podstawowej nr 117 w Krakowie (3 – 13.VI);
- ✓ pobyt uczniów (17 osób z opiekunami) ze szkoły w Czarnym Borze (Litwa) w Liceum XX Pijarów w Krakowie (11 – 20.VI);
- ✓ pobyt w Tarnowie 30 uczniów ze szkoły polskiej z Żytomierza (28.IX – 6.X);
- ✓ przyjazd do Białego Dunajca na Podhalu 25 osobowej grupy uczniów ze szkoły polskiej w Bielcach (30.IX – 13.X);

Szkoły patronackie.

Program szkół patronackich ma na celu nawiązanie współpracy i objęcia stałą opieką ze strony polskich placówek oświatowych szkół polskich działających poza krajem. W roku sprawozdawczym w ramach zadania następujące szkoły lub klasy polskie odwiedziły swoich rówieśników:

- ✓ 19 osób z klas polskich z Liceum im. Gogoła w Kiszyniowie przyjechało do szkoły podstawowej w Zębie na Podhalu (25.III – 6.IV);
- ✓ grupa młodzieży (20 osób) z VII Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie odwiedziła swoich rówieśników uczących się w szkole nr 10 we Lwowie (22 -26.IV), a w październiku (26 – 31.X) miała miejsce rewizyta 30 uczniów ze szkoły polskiej we Lwowie .

Obozy wakacyjno – oświatowe dla dzieci i młodzieży na Ukrainie z nauką jęz. polskiego.

W tegorocznej akcji oświatowej uczestniczyło 14 studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, Papieskiej Akademii Teologicznej i Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Celem wyjazdu było dotarcie do polskich środowisk w małych miejscowościach Ukrainy Wschodniej w obwodach żytomierskim, chmielnickim i dunajowieckim. Nauczaniem języka polskiego objęto od 20 do 50 osób w każdej z siedmiu wsi. Były to zarówno dzieci, młodzież jak i osoby dorosłe. Oprócz zajęć językowych zrealizowano bogaty program krajoznawczy i sportowy.

PROGRAM OŚWIATOWY DLA DOROSŁYCH

Kurs języka polskiego dla Polonii brazylijskiej.

Uczestnikami kursu trwającego od 2 do 21 lipca było trzynastu przedstawicieli Polonii brazylijskiej mieszkający w Kurytybie, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Araucarii i Mallet . Zajęcia językowe w dwóch grupach odbywały się pod kierunkiem dyrektora Instytutu Polonijnego UJ – prof. Władysława Miodunki. W ramach programu rekreacyjno – kulturalnego uczestnicy kursu zwiedzili Kraków, Wieliczkę, Jasną Górę i Pieniny.

Szkoła Letnia Stowarzyszenia Wspólnota Polska

Szkoły Letnie Stowarzyszenia są formą uzupełniającą wykształcenie Polaków zamieszkałych poza granicami kraju. Słuchaczami tegorocznej Szkoły trwającej od 1 do 14 lipca było 35 osób związanych z oświatą i kulturą polonijną w następujących krajach: Słowacja, Litwa, Białoruś, Ukraina, Mołdawia, Łotwa, Bułgaria i Węgry. W programie Szkoły znalazły się wykłady z kultury języka, XIX i XX – wiecznej literatury, historii Polski, dziejów Krakowa oraz program kulturalno – rekreacyjny.

Kurs języka polskiego dla Polaków z Kazachstanu.

W kursie trwającym od 8 do 29 września uczestniczyło 28 osób ze wszystkich obwodów Kazachstanu zamieszkałych przez Polaków. Zajęcia językowe w dwóch grupach: średniozaawansowanej i zaawansowanej (po 90 godzin zajęć) prowadzili wykładowcy Instytutu Filologii Polskiej UJ. Oprócz zajęć językowych w ramach kursu realizowano program krajoznawczo – kulturalny.

DOKSZTAŁCANIE ZAWODOWE

Warsztaty dla Historyków w i Nauczycieli Historii ze Wschodu.

Warsztaty, które trwały od 5 do 9 kwietnia zorganizowano przy współpracy Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Pedagogicznej. Uczestnicy spotkania (17 osób z Białorusi, Litwy, Łotwy, Ukrainy i Rosji) wysłuchali wykładów na temat historii Polski po 1945 roku, druków drugiego obiegu, zakresu działań Instytutu Pamięci Narodowej oraz zmian w treściach polskich programów i podręczników do nauki historii.

Szkolenia z zakresu historii sztuki sakralnej.

Inicjatorami szkoleń są krakowscy historycy sztuki (pracownicy Zamku Królewskiego na Wawelu) zaś słuchaczami 42 alumnów Wyższego Seminarium Duchownego we Lwowie. W roku sprawozdawczym w ramach kilku sesji wyjazdowych prelegenci zapoznali kleryków z zagadnieniami m. in. tradycji religijnych, symboliki kościoła, oraz roli mecenatu w rozwoju sztuki religijnej.

Konferencja nauczycielska w Fawley Court.

Konferencja nauczycieli języka polskiego uczących w Anglii na różnych szczeblach nauczania odbyła się w dniach 13 – 15. VII. Uczestniczyło w niej 65 nauczycieli z terenu całej Anglii oraz przedstawicielki Polonijnego Centrum Nauczycielskiego w Lublinie i Uniwersytetu Łódzkiego, które zaprezentowały metodykę nauczania języka polskiego.

Staże zawodowe indywidualne (realizowane przez cały rok).

Celem staży zawodowych jest umożliwienie Polakom zamieszkałym na Wschodzie zdobycie dodatkowych umiejętności zawodowych jak również doskonalenie ich kwalifikacji zawodowych. W ramach zadania Oddział zorganizował:

- ✓ staże lekarskie w specjalizacjach: chirurgia, ginekologia, okulistyka, pediatria, masaż leczniczy; staże odbyły się w Katedrach i Klinikach Collegium Medicum UJ, Polsko – Amerykańskim Instytucie Pediatrii oraz Szpitalu Zakonu Bonifratrów;
- ✓ staże badawcze w archiwach i bibliotekach krakowskich;
- ✓ staże naukowe na uczelniach krakowskich (UJ – Instytut Filologii Polskiej);
- ✓ staże metodyczne dla 16 – to osobowej grupy nauczycieli polskich sobotnich szkółek na Ukrainie (4 – 14.I, 13 – 23.X, 18 – 24.XI);
- ✓ staże artystyczne (ASP – Wydział Rzeźby).

Ogółem z różnych form doskonalenia zawodowego skorzystało 31 osób z Ukrainy, 1 z Rosji, 2 z Kazachstanu, 1 z Białorusi i 1 z Rumunii.

POPULARYZACJA KULTURY POLSKIEJ

Koncerty z okazji świąt państwowych w środowiskach polonijnych i polskich.

Celem zadania jest promocja kultury polskiej poza granicami kraju, a także artystyczne wsparcie wszelkich przejawów aktywności środowisk polskich poza granicami kraju.

W ramach zadania Oddział Krakowski zorganizował:

- ✓ wyjazd Akademickiego Chóru „Organum” do Kijowa na Koncert Papieski poprzedzający przyjazd na Ukrainę papieża Jana Pawła II (14 – 18.VI);
- ✓ dofinansował występ zespołu „Wesoły Lwów” oraz Teatru Polskiego ze Lwowa w Gródku Podolskim na Ukrainie;
- ✓ dofinansował wyjazd Chóru Mariańskiego Kościoła Najświętszej Marii Panny z Lourdes w Krakowie na uroczystości obchodów Parady i Dnia Pamięci gen. Kazimierza Pułaskiego w Nowym Yorku (2 – 12.X);
- ✓ dofinansował wyjazd Zespołu Pieśni i Tańca „Mydlniczanie” na krzemienieckie „Święto Siedmiu Kultur”, które odbyło się w dniach 15 – 16 września,
- ✓ zorganizował wyjazd do Łucka Zespołu Pieśni i Tańca AGH „Krakus” na odchody Dni Kultury Polskiej na Wołniu (16 – 18.XI);
- ✓ współorganizował wyjazd kabaretu „Loch Camelot” do Budapesztu (1 – 3.XII);
- ✓ oraz dofinansował imprezę kulturalną pod hasłem „Polska wiosna w Mołdawii”, która odbyła się 2 maja w Kiszyniowie i festyn dziecięcy zorganizowany przez Dom Polski w Ejszyszkach (2.IX).

Organizacja koncertów i spotkań z artystami polonijnymi w krakowskim Domu Polonii, które przybliżają mieszkańcom Krakowa oraz zainteresowanym turystom dorobek polskich artystów, pisarzy i poetów tworzących poza granicami kraju.

W 2001 roku w Domu Polonii odbyły się:

- ✓ promocja albumu „Świątynie na Wołyniu” J. Wołczańskiego (tekst) i J. Walczewskiego (zdjęcia) w dniu 5.IV;
- ✓ spotkanie z twórcami Salonu Muzyki i Poezji z Toronto (M. Nowotarska, A. Pilitowska – Borys, K. Jasiński i J. Pilitowski) w dniu 12.VI;
- ✓ występ zespołu „Mazury” z Londynu w Centrum Kultury „Rotunda” (6 – 7.VIII);
- ✓ występ kabaretu „Wielkiej Trójki” (artyści Polskiego Instytutu Teatralnego w Ameryce) w dniu 17.X;

W ramach zadania Oddział sfinansował także:

- ✓ pobyt w Krakowie (6 – 11.VI) dziecięcego zespołu „Dlaczego” z Baranowicz, który wystąpił w Społecznej Szkole Podstawowej nr 1;
- ✓ pobyt w Krakowie i występ w Kościele Mariackim 9 osobowego zespołu wokalnego „Baśki” działającego przy Domu Polskim w Moskwie (18 – 22.VI);

- ✓ dwudniowy pobyt w Krakowie oraz występ w Teatrze Kolejarka Zespołu Pieśni i Tańca „Lwowiacy”(27 – 29.XI)

Wystawy twórczości artystów polonijnych w krakowskiej Galerii Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" reprezentują różne kierunki i style we współczesnym malarstwie.

W 2001 r. mieszkańcy Krakowa i turyści mieli okazję obejrzeć:

- ✓ wystawę fotograficzną Aleksieja Iutina ze Lwowa pt. „Teatr Polski w fotografii” (28.III – 12.IV);
- ✓ wystawę fotograficzną „Polki 2000 – Chicago” autorstwa K. Cygielskiej, J. Stawiarskiej i E. Sułkowskiej – Bierezin (3 – 12.V);
- ✓ wystawę rzeźby Vladimira Zarazika z Francji zatytułowana „A jednak człowiek...” (14 – 26.V);
- ✓ wystawę malarstwa i grafiki Jana Bresińskiego z Niemiec (31.V – 17.VI);
- ✓ wystawę malarstwa trzech generacji rodziny Bergerów ze Słowacji (20.VI – 6.VII);
- ✓ wystawę malarstwa Doroty Szlachetki – Prus z USA (12 – 28.VII);
- ✓ wystawę fotograficzną W. Budzyńskiego „Drohobycz miasto Schulza” (13 – 28.VIII);
- ✓ wystawę fotograficzną Voytka Moszyńskiego z USA pt. „Cuda Ameryki” (12 – 29.IX);
- ✓ wystawę malarstwa Mieczysława Maławskiego ze Lwowa (16.IX – 4.X);
- ✓ wystawę malarstwa Alfonsa Kułakowskiego z Kazachstanu zatytułowanej „Stamtąd i stąd” (15.XI – 4.XII);
- ✓ wystawę fotografii „Światła Wilna” (10 – 22.XII).

Spotkania literackie we Lwowie.

Z inicjatywy Śródmiejskiego Ośrodka Kultury w Krakowie powstał pomysł wyjazdów do Lwowa i jego okolic wybitnych krakowskich literatów w celu uaktywnienia tamtejszego polskiego środowiska intelektualnego. W ramach spotkań literackich na Ukrainę wyjechali: Stanisław Stabro (Lwów 28.IX, Drohobycz 29.IX), Adam Ziemianin (Mościska 17.X, Lwów 18.X), Józef Baran (Lwów 23 XI, Sambor 24 XI) i Andrzej Warzecha (Lwów 14.XII, Stryj 15.XII)

Obchody 100 rocznicy urodzin Mariana Hemara.

Krakowski Oddział włączając się do obchodów organizowanych przez FOPnU sfinansował wystawienie przez Teatr Polski we Lwowie oraz zespołów teatralnych Galicjana i Baj spektakli poświęconych sylwetce Mariana Hemara.

POBYTY KRAJOZNAWCZE I SPORTOWE DZIECI I MŁODZIEŻY

Obóz językowo – sportowy dla młodzieży polskiej z Ukrainy.

Przy współpracy z Polskim Towarzystwem Gimnastycznym ”Sokół” zorganizowano w Tylliczu obóz dla młodzieży polskiej z kresów Południowo – Wschodnich. W turnusie trwających od 7 do 20 lipca uczestniczyło 38 dzieci wraz z opiekunami. W programie obozu znalazły się zajęcia rekreacyjno – sportowe, konkursy historyczne, zawody sportowe i prelekcje na temat historii, geografii i kultury Polski.

Obóz historyczno – krajoznawczy dla młodzieży polskiej z Kresów.

Celem obozu jest przybliżenie uczniom szkółek polskich na Kresach historii i kultury Polski w oparciu o wycieczki krajoznawcze oraz prelekcje poświęcone tym zagadnieniom. Uczestnicy obozu zwiedzili Kraków, Pieniny, zamki na Szlaku Orlich Gniazd, Zakopane i

Wieliczkę. Wśród uczestników wakacyjnego obozu trwającego od 5 do 18 sierpnia była młodzież z Białorusi, Litwy, Łotwy, Ukrainy i Niemiec – w sumie 21 osób.

Kolonie społeczne na Ukrainie i w Mołdawii.

Polegają na organizacji wakacyjnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży pochodzących z najuboższych rodzin polskich w kraju ich zamieszkania. Stosunkowo niskie koszty organizacyjne pozwalają na objęcie tego rodzaju wypoczynkiem większej liczby dzieci niż w przypadku kolonii organizowanych w Polsce. Aktywny wypoczynek dzieci zawsze połączony jest z nauką lub doskonaleniem znajomości języka polskiego. W ramach zadania Oddział Krakowski przy współpracy polskich organizacji działających na Ukrainie i w Mołdawii zorganizował:

- ✓ kolonię letnią w Kamience (Mołdawia) dla 30 osób (11 – 18.VI);
- ✓ wakacyjną kolonię w Odessie dla 32 osobowej grupy młodzieży ze szkoły polskiej w Bielcach w terminie 1 – 7. VII;
- ✓ wakacyjną oazę 23 osobowej grupy dzieci z Ukrainy w Bydlinie (30.VI – 14.VII);
- ✓ dwa turnusy kolonijne w Schodnicy na Ukrainie (28.VII – 12.VIII i 13 – 28.VIII);
- ✓ letni kurs języka polskiego dla 52 dzieci z Sambora na Ukrainie w miejscowości Modryczy k/Drohobycza (30.VII – 12.VIII);
- ✓ wakacyjne rekolekcje z nauką języka polskiego w Jazłowcu na Ukrainie dla 80 dzieci oraz 6 opiekunów w terminach 30.VII – 8.VIII i 30.VII – 12.VIII;
- ✓ kolonię z nauką jęz. polskiego dla 26 dzieci z Sąsiadowic na Ukrainie (1 – 10.VIII);
- ✓ wakacyjny kurs języka polskiego dla 25 dzieci we wsi Łanowice na Ukrainie (13 – 27.VIII);
- ✓ zieloną szkołę dla 11 osób z Użgorodu na Ukrainie (8 – 12.IV);
- ✓ oraz współorganizował pięć turnusów oazy w Dolinie dla 250 dzieci polskiego pochodzenia z archidiecezji lwowskiej (od 25.VI do 2.IX).

Kolonie polonijne sponsorowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Kolonie polonijne organizowane są co roku przez Zarząd Krajowy Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na zlecenie MEN. Kolonie przeznaczone są dla dzieci polskiego pochodzenia oraz uczestników krajowych w wieku 10 – 15 lat. Program kolonii polonijnych uwzględnia zajęcia kulturalno – oświatowe, nauczanie języka polskiego, wycieczki krajoznawcze i zajęcia sportowe. W roku sprawozdawczym na kolonię polonijną zorganizowaną w Internacie ZSB w Bochni skierowano 80 dzieci z Mołdawii oraz 30 dzieci polskich. Kolonia trwała od 2 do 16 lipca.

PIELGRZYMKI

Pielgrzymki do znanych w Polsce ośrodków kultu religijnego (Częstochowa, Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice, Kraków, Wieliczka) są formą odwiedzin kraju przez starsze pokolenie Polaków żyjących na Wschodzie. W 2001 roku Oddział Krakowski zorganizował:

- ✓ pielgrzymkę 16 – to osobowej grupy Polaków z Archangielska (1 – 6.VI);
- ✓ pielgrzymkę 12 osób z TKP w Kramatorsku na Ukrainie (4 – 8.VI);
- ✓ pielgrzymkę 10 osób polskiego pochodzenia działających w Polonijnym Centrum Kulturalno – Oświatowym w Moskwie (25 – 30.X);
- ✓ pielgrzymkę grupy młodzieży (29 osób) z Różyna na Ukrainie (17 – 20.VIII)
- ✓ oraz sfinansował koszty wynajęcia autokaru dla 45 osobowej grupy pielgrzymów – członków Stowarzyszenia „Dom Polski” w Smoleńsku, która zwiedziła Kraków i Częstochowę w dniach 30.IX – 4.X .

POMOC SOCJALNA I RZECZOWA

Udzielana jest osobom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej, pozostającym bez środków do życia lub wymagającym natychmiastowego leczenia. W 2001 roku z pomocy skorzystało 16 osób z Ukrainy, 1 z Litwy, 3 z Białorusi i 1 z Mołdawii. W ramach pomocy rzeczowej Oddział Krakowski dofinansował także działalność polskich szkółek działających na Ukrainie (Żydaczów, Sambor, Kamionka Buska, Gródek Podolski) i w Mołdawii (Kiszyniów).

POBYTY REHABILITACYJNE DZIECI POLSKICH ZE WSCHODU

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” pokrywa w miarę swoich możliwości finansowych koszty pobytu i zabiegów operacyjnych dzieci polskich ze Wschodu w szpitalach krakowskich. W roku sprawozdawczym sfinansowano (częściowo lub całkowicie) leczenie sześciorga dzieci z Ukrainy, jednego z Uzbekistanu i jednego z Białorusi. Pokryto także koszty specjalistycznych badań jednej osoby dorosłej polskiego pochodzenia z Ukrainy.

MATERIAŁY PROGRAMOWE – ZAKUP I DYSTRYBUCJA

Materiały programowe zostały przekazywane, według indywidualnych potrzeb, do ośrodków polskich, szkół i polskich towarzystw kulturalnych. Były to głównie słowniki jęz. polskiego, lektury, atlasy historyczne i geograficzne, kalendarze polskie, mapy, kasety audio-video, godła Polski i stroje ludowe. W 2001 roku Oddział Krakowski przekazał materiały programowe do ośrodków polskich i polonijnych działających w Rosji, Mołdawii, Rumunii, Kirgistanie, Kazachstanie, Budapeszcie, St. Zjednoczonych, Francji oraz na Łotwie, Litwie, Ukrainie i Białorusi.

ŚRODKI FINANSOWE I RZECZOWE POZYSKANE PRZEZ ODDZIAŁ

Przy okazji realizacji zadań zleconych Oddział Krakowski stara się o pozyskanie dotacji finansowych lub pomocy rzeczowej, którą przeznacza na pomoc dla polskich środowisk na Wschodzie.

Akcja „Opuszczeni Polacy we Lwowie i na Kresach”

Od lutego 1999 roku trwa akcja „Opuszczeni Polacy we Lwowie i na Kresach Południowo – Wschodnich”, której celem jest objęcie stałą opieką i pomocą finansową ludzi w podeszłym wieku, schorowanych, żyjących w ciężkich warunkach materialnych. W ramach akcji pomocą objęto kilkaset osób mieszkających Lwowie, a także w Samborze, Stryju, Dolinie, Mościskach i Złoczowie.

Komisja Charytatywna działająca przy Oddziale Krakowskim Stowarzyszenia co kwartał odwiedza swoich podopiecznych przekazując im bezpośrednio zapomogi finansowe, a także potrzebne lekarstwa i środki higieny. Dla osób obłożnie chorych zatrudniono spośród miejscowych Polaków opiekunów oraz zapewniono im stałą opiekę lekarską.

Zbiórka funduszy na konto „Rodacy dzieciom polskim na Wschodzie”.

Od wielu lat Krakowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” wspomaga finansowo szkoły polskie działające na Wschodzie. Zbiera w tym celu fundusze, które przeznacza następnie na zakup wyposażenia klas polskich, zapomogi dla nauczycieli i dożywianie dzieci. W ramach zadania Oddział finansuje także leczenie małych pacjentów zarówno w krajach ich zamieszkania jak i w szpitalach krakowskich.

Lekarstwa dla środowisk polskich na Wschodzie.

Co roku w odpowiedzi na zapotrzebowanie środowisk polskich na Wschodzie Oddział Krakowski otrzymuje z dwóch Aptek Darów działających przy Stowarzyszeniu Pomocy Obywatelskiej im. Anny Fiszerowej (ul. Na Błonie 1) oraz przy Stowarzyszeniu „Lekarze Nadziei” (Os. Dywizjonu 303) liczne paczki z podstawowymi i specjalistycznymi lekarami. Wartość lekarstw przekazanych z tych dwóch aptek do środowisk polskich na Wschodzie jest praktycznie nie do oszacowania.

Książki pozyskane dla środowisk polskich na Wschodzie.

W okresie sprawozdawczym następujące instytucje przekazały nieodpłatnie nowe książki z przeznaczeniem dla szkół, bibliotek i organizacji polskich działających na Wschodzie: Społeczny Instytut Wydawniczy „Znak”, Wydawnictwo WAM, Księgarnia Hetmańska i Stowarzyszenie Folklorystyczne „Teatr Regionalny”. Wśród ofiarowanych książek znalazły się podręczniki, lektury szkolne, polska literatura piękna i beletrystyka. Łączny koszt pozyskanych książek wyniósł 17.257,10 zł.

Bezpłatny wstęp na Wawel.

Dzięki życzliwości dyrekcji Zamku Królewskiego na Wawelu wszystkie polskie grupy ze Wschodu miały zapewnione bezpłatne wejście do komnat wawelskich i na stałe ekspozycje. W roku sprawozdawczym z bezpłatnego wejścia na Wawel skorzystało ponad dwadzieścia grup liczących średnio trzydzieści osób.

Indywidualne wpłaty celowe.

W 2001 roku kilkadziesiąt osób fizycznych jak również firm i stowarzyszeń dokonało wpłat celowych z przeznaczeniem na:

- ✓ organizację półkolonii dla dzieci w Bielcach (Mołdawia) i Ejszyszkach (Litwa);
- ✓ wyposażenie ośrodka oazowego przy parafii rzymsko – katolickiej w Dolinie na Ukrainie;
- ✓ prywatne stypendia dla studentów polskiego pochodzenia ze Wschodu studiujących na krakowskich uczelniach;
- ✓ pomoc dla Polaków mieszkających w Samborze, Dzierżyńsku i rejonach za Zbruczem;
- ✓ sfinansowanie kosztów leczenia w Krakowie chorej Polki z Sambora;
- ✓ pomoc finansowa dla nauczycieli szkół polskich w Czortkowie, Truskawcu (Ukraina) i Ułan – Ude (Rosja);
- ✓ pomoc polskim grupom przedszkolnym we Lwowie;
- ✓ pomoc dla szkół polskich w Żółkwi i Łanowicach na Ukrainie;
- ✓ pokrycie kosztów wynajęcia pomieszczenia na punkt medyczny w Bielcach;
- ✓ pomoc dla rodzin repatriantów mieszkających na terenie Krakowa;

Podsumowując działalność Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2000 roku należy podkreślić, iż przyjęty program w zakresie działalności merytorycznej został zrealizowany w całości.

Za Zarząd Oddziału

Prezes
prof. Zygmunt Kolenda